

Total No. of Printed Pages—3

3 SEM FYUGP MINASM 3

2024

(December)

ASSAMESE

(Minor)

Paper : MINASM-3

(অসমৰ সংস্কৃতি অধ্যয়ন)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

১। (ক) সংস্কৃতি বুলিলে কি বুজা? সংস্কৃতিৰ উপাদান সম্পৰ্কে
এটা আলোচনা যুগুত কৰা। ২+১২=১৪

অথবা

(খ) সংস্কৃতিৰ স্বৰূপ আৰু বৈশিষ্ট্য সম্পৰ্কে এটি আলোচনা
আগবঢ়োৱা। ৭+৭=১৪

২। (ক) অসমীয়া সংস্কৃতিত মংগোলীয় নৃ-গোষ্ঠীৰ অৱদান
সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। ১৪

অথবা

- (খ) 'অসমীয়া সংস্কৃতি সমন্বয়ৰ সংস্কৃতি'—উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

- ৩। (ক) মিচিং জনগোষ্ঠীৰ জন্ম আৰু মৃত্যুৰ লগত জড়িত লোকবিশ্বাসসমূহৰ আভাস দিয়া। ৭+৭=১৪

অথবা

- (খ) বড়োসকলৰ আ-অলংকাৰৰ বিষয়ে এটি পৰিচয়মূলক টোকা লিখা। ১৪

- ৪। চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) : ৪×৩=১২

- (ক) অষ্টিক সংস্কৃতি
(খ) কাতিবিহ
(গ) বাথৌ পূজা
(ঘ) কাৰ্বিসকলৰ মহিলাই পিন্ধা অলংকাৰ

- ৫। চমু উত্তৰ দিয়া : ১×৬=৬

- (ক) 'Culture' শব্দটোৰ মূল কি?
(খ) 'লোকতত্ত্ব জিজ্ঞাসা' গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

- (গ) মিচিং জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে পবিত্ৰ বুলি বিশ্বাস কৰা বাৰটো কি?
(ঘ) 'দখনা' অসমৰ কোনটো জনগোষ্ঠীয়ে পৰিধান কৰে?
(ঙ) 'দৈয়ন দিয়া' পৰ্বটো কি উৎসৱৰ লগত জড়িত?
(চ) 'টোলোঠা' শব্দটি কিহৰ সৈতে জড়িত?

3 SEM FYUGP MINECO3

2024

(December)

ECONOMICS

(Minor)

Paper : MINECO3

(Basics of Indian Economy)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×4=4

Answer the following questions :

(a) ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বিশ্বায়নৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
Mention one feature of globalization of
the Indian economy.

(b) ভাৰতবৰ্ষৰ দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিকী পৰিকল্পনা কোনটো আৰ্থিক
ভিত্তিত প্ৰস্তুত হৈছিল ?

Which model was adopted to prepare the
second Five-Year Plan in India?

(2)

(c) জনসাংখ্যিক লাভাংশ মানে কি ?

What is meant by demographic dividend?

(d) মানব উন্নয়ন প্রতিবেদন (২০২৩-২৪)ৰ তথ্য অনুসৰি ভাৰতৰ স্থান কি ?

What is the rank of India as per the Human Development Report 2023-24?

2. তলৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 3 = 12$

Write short notes on any three of the following (within 150 words each) :

(a) আমদানি প্রতিস্থাপন

Import substitution

(b) মানব উন্নয়ন সূচকাংক

Human Development Index

(c) বৃদ্ধি আৰু অসমতা

Growth and inequality

(d) ভাৰতত নিবনুৱা সমস্যাৰ প্ৰকৃতি

Nature of unemployment in India

P25/579

(Continued)

(3)

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) উন্নয়নশীল অৰ্থনীতি হিচাপে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the characteristics of the Indian economy as a developing economy.

অথবা / Or

(b) স্বাধীনতাৰ পিছৰ কালত ভাৰতত গৃহীত বিভিন্ন বিকল্প উন্নয়ন কৌশলৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা। 11

Write a note on the different alternative development strategies adopted in India since Independence.

4. (a) ভাৰতৰ জনসাংখ্যিক বৈশিষ্ট্যসমূহৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা। 11

Write a note on the demographic features of the Indian population.

অথবা / Or

(b) স্বাধীনতাৰ পিছৰ কালত ভাৰতৰ জন্মৰ হাৰ আৰু মৃত্যুৰ হাৰৰ গতিধাৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the trends in birthrate and death rate in India since Independence.

P25/579

(Turn Over)

5. (a) দৰিদ্ৰতাৰ প্ৰকোপ কি? ভাৰতৰ দৰিদ্ৰতা সমস্যাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+9=11

What is incidence of poverty? Explain the causes of poverty in India.

অথবা /Or

- (b) ভাৰতৰ আয় বৈষম্যতাৰ প্ৰকৃতি আৰু কাৰণসমূহ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Discuss about the nature and causes of income inequality in India.

6. (a) ভাৰতৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰণসমূহ কি কি? ভাৰতত নিবনুৱা সমস্যাৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ গ্ৰহণ কৰা নীতিগত ব্যৱহাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 5+6=11

What are the causes of unemployment in India? Discuss the policy measures to tackle the problem of unemployment in India.

অথবা /Or

- (b) সমগ্ৰ বিশ্বৰ প্ৰেক্ষাপটত ভাৰতৰ মানৱ উন্নয়নৰ এক চমু আভাস দাঙি ধৰা। 11

Give a brief idea about human development scenario of India in global perspective.

2 0 2 4

(December)

EDUCATION

(Minor)

Paper : MINEDN 3

(Sociological Foundations of Education)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) সমাজশাস্ত্ৰ মানে কি ?

What is meant by Sociology?

(b) ঐক্যমত তত্ত্বৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one feature of consensus theory.

(c) সামাজিকীকৰণ মানে কি ?

What is meant by socialization?

(d) সামাজিক মাধ্যম মানে কি ?

What is meant by social media?

(e) সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define social change.

(f) সামাজিক দল/সমূহৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one characteristic of social group.

2. চমু টোকা লিখা :

3×4=12

Write short notes on :

(a) শিক্ষাত সামাজিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰয়োজনীয়তা

Needs of sociological approach in education

(b) সামাজিকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে শিক্ষা

Education as socialization process

(c) সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ কাৰক

Factors of social change

(d) অনুসূচিত জনজাতিৰ শৈক্ষিক সমস্যাৱলী

Educational problems of the Scheduled Tribes

3. শৈক্ষিক সমাজশাস্ত্ৰ মানে কি ? শৈক্ষিক সমাজশাস্ত্ৰৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

2+(4+4)=10

What is meant by educational sociology?
Discuss the nature and scope of educational sociology.

অথবা / Or

সংঘাত তত্ত্বৰ মূল বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি ? সংঘাত তত্ত্বৰ গুণ আৰু দোষবোৰ লিখা।

4+(3+3)=10

What are the basic features of conflict theory? Write the merits and demerits of conflict theory.

4. সামাজিকীকৰণৰ অভিকৰণ হিচাপে ঘৰ আৰু বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

5+5=10

Describe the role of home and school as agencies of socialization.

অথবা / Or

আৱেগিক সংহতি মানে কি ? আৱেগিক সংহতি প্ৰতিষ্ঠাত শিক্ষাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

2+8=10

What is meant by emotional integration?
Discuss the role of education in emotional integration.

5. অৰ্থনৈতিক বিকাশ মানে কি ? এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশত শিক্ষাৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

3+8=11

What is meant by economic development?
Explain the role of education in economic development of a country.

অথবা / Or

গণতন্ত্র মানে কি? গণতান্ত্রিক মূল্যবোধৰ বিকাশত শিক্ষাৰ
ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা। 3+8=11

What is meant by democracy? Describe the
role of education in inculcating democratic
values.

6. সামাজিক অসুবিধা আৰু অসমতা মানে কি? ভাৰতবৰ্ষত দেখা
পোৱা সামাজিক অসুবিধা আৰু অসমতাৰ প্ৰকাৰবোৰ আলোচনা
কৰা। 3+8=11

What is meant by social disadvantages and
inequalities? Discuss the types of social
disadvantages and inequalities prevalent in
India.

2 0 2 4

(December)

HISTORY

(Minor)

Paper : MINHIS 3

[History of Modern India (From 1757–1947 AD)]

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত দিয়া :
1×6=6

Answer the following questions in *one word*
or in *one sentence* each :

- (a) চিৰাজ-উদ্-দৌল্লাৰ পিছত বঙ্গৰ নবাব কোন হৈছিল?
Who became the Nawab of Bengal after
Siraj-ud-Daulah?
- (b) বঙ্গৰ চিৰস্থায়ী বন্দবস্ত কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?
Who introduced Permanent Settlement
of Bengal?

- (c) কেতিয়া প্রথম ইংগ-মহীশূৰ যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল ?
When was the first Anglo-Mysore War fought?
- (d) আৰ্যসমাজৰ প্রতিষ্ঠাপক কোন আছিল ?
Who was the founder of Arya Samaj?
- (e) ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ প্রথম সভাপতি কোন আছিল ?
Who was the first President of Indian National Congress?
- (f) ব্ৰিটিছ ভাৰতৰ শেষ ভাইছৰয় কোন আছিল ?
Who was the last Viceroy of the British India?
2. তলত দিয়া বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) : 5×2=10
Write short notes on the following (any two) :
- (a) মীৰকাসিম
Mir Qasim
- (b) স্বত্ব-বিলোপ নীতি
Doctrine of Lapse
- (c) স্বদেশী আন্দোলন
Swadeshi Movement
- (d) আজাদ হিন্দ ফৌজ
Azad Hind Fauj

3. গলাছী যুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা । 11
Discuss the causes and effects of the Battle of Plassey.
- অথবা / Or
- ভাৰতত ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্য প্রতিষ্ঠাত বৰাৰ্ট ক্লাইবৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।
Discuss the role of Robert Clive in the foundation of the British Empire in India.
4. লৰ্ড উইলিয়াম বেন্টিনকৰ সামাজিক সংস্কাৰসমূহৰ এটি খতিয়ান দাঙি ধৰা । 11
Give an account of the social reforms of Lord William Bentinck.
- অথবা / Or
- ১৮৫৭ চনৰ বিদ্রোহ সংঘটিত হোৱাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা ।
Discuss the causes of the Revolt of 1857.
5. ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ কি পৰিস্থিতিত গঠন হৈছিল, বৰ্ণনা কৰা । 11
Describe the circumstances that led to the formation of Indian National Congress.
- অথবা / Or
- উনবিংশ শতিকাৰ ভাৰতৰ সামাজিক আৰু ধৰ্মীয় সংস্কাৰ আন্দোলনসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা ।
Briefly discuss the socio-religious reform movements in 19th century India.

6. অসহযোগ আন্দোলনত মহাত্মা গান্ধীৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of Mahatma Gandhi in the Non-Cooperation Movement.

অথবা / Or

ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা।

Narrate the importance of the Quit India Movement.

3 SEM FYUGP MINPSC3

2024

(December)

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : MINPSC3

**(Development Processes and Social Movement in
Contemporary India)**

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) 'পৰিকল্পনা আয়োগ'ৰ ধাৰণাটো সৰ্বপ্ৰথমে গ্ৰহণ কৰা
ৰাষ্ট্ৰখনৰ নাম হ'ল ____। (ৰাছিয়া/আমেৰিকা/ফ্ৰান্স)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

The first country to adopt the concept of
Planning Commission is _____. (Russia/
America/France)

(Choose the correct answer)

(b) মিশ্ৰ অৰ্থনীতিৰ যি কোনো এক বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
Mention any one characteristic of mixed
economy.

- (c) নীতি আয়োগৰ সভাপতি কোন ?
Who is the Chairperson of the NITI Aayog?
- (d) ভাৰতবৰ্ষত সেউজ বিপ্লৱৰ পিতৃ কোন ?
Who is the father of the Green Revolution in India?
- (e) কৃষিভিত্তিক সমাজ ব্যৱস্থাৰ যি কোনো এক প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।
Name one type of agrarian social structure.
- (f) 'দলিত' শব্দটো সৰ্বপ্ৰথমে কোনে প্ৰয়োগ কৰিছিল ?
Who used the term 'Dalit' for the first time?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) : 4×3=12

Write short notes on (any three) :

- (a) অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰৰ ভূমিকা
Role of the State in economic planning
- (b) ভাৰতবৰ্ষত মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ গুৰুত্ব
Significance of middle class in India
- (c) ভাৰতবৰ্ষৰ আৰ্থ-সামাজিক বিকাশত সেউজ বিপ্লৱৰ বৰঙণি
Contributions of the Green Revolution in the socio-economic development of India.
- (d) জনজাতি আন্দোলনৰ মৌলিক দাবীসমূহ
The basic demands of tribal movement

3. উদাৰতাবাদ মানে কি ? ১৯৯১ চনৰ পিছত ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক উদাৰতাবাদৰ ক্ষেত্ৰত সাধন কৰা সংস্কাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+8=12
- What is liberalization? Discuss the reforms that are introduced for the economic liberalization of India, post 1991.

অথবা / Or

স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰহণ কৰা অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা-সমূহৰ গুৰুত্ব মূল্যায়ন কৰা। 12

Evaluate the significance of economic planning adopted in India after Independence.

4. ব্যক্তিগতকৰণে সংগঠিত আৰু অসংগঠিত দুয়োটা খণ্ডৰ ওপৰত কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাইছে, আলোচনা কৰা। 5+5=10
- Discuss the impact of privatization on organized and unorganized sectors.

অথবা / Or

১৯৯১ চনৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ ওপৰত কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাইছে, আলোচনা কৰা। 10

Discuss the impact of India's New Economic Policy of 1991 on Indian middle class.

5. ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ বাবে ভূমি সংস্কাৰৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। 10

Discuss the importance of land reforms for economic development in the context of India.

অথবা / Or

- ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ ওপৰত কৃষি সংকটৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। 10

Critically analyze the impact of agrarian crisis on India's economy.

6. ভাৰতবৰ্ষৰ 'দলিত আন্দোলন'ৰ এক সমালোচনাত্মক বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা। 10

Critically explain the 'Dalit Movement' in India.

অথবা / Or

- সামাজিক আন্দোলন মানে কি? সামাজিক আন্দোলনৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। 5+5=10

What is social movement? Discuss the main characteristics of social movements.

3 SEM FYUGP VAC 5

2024

(December)

VALUE ADDED COURSE

Paper : VAC-5

(Digital Fluency)

Full Marks : 20

Time : 1 hour

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ বাবে সঠিক বিকল্প বিচাৰি উলিওৱা : $1 \times 3 = 3$

Choose the correct option for the following questions :

- (a) _____ হৈছে ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় পেমেণ্ট নিগমে প্ৰস্তুত কৰা
এটা ভাৰতীয় মোবাইল পেমেণ্ট এপ।

_____ is an Indian mobile payment app
developed by the National Payments
Corporation of India.

(i) Paytm

(ii) BHIM

(iii) BBPS

(iv) NPCI

(2)

(b) USBৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হৈছে
The full form of USB is

(i) Uniform Service Bus

(ii) Universal Serial Bus

(iii) Universal Serial Buffer

(iv) Universal Store Bus

(c) ৱেব চফটৱেৰ আৰু ৱেবছাইটৰ উপাদান ফাইলসমূহ
সংৰক্ষণ কৰা এটা কম্পিউটাৰক _____ বুলি জনা যায়।
A computer that stores web software and
a website's component files is known as
_____.

(i) ৱেব ব্ৰাউজাৰ
web browser

(ii) ৱেব চাৰ্ভাৰ
web server

(iii) ছুপাৰকম্পিউটাৰ
supercomputer

(iv) ব্যক্তিগত কম্পিউটাৰ
personal computer

P25/631

(Continued)

(3)

2. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ চমুকৈ দিয়া : 2×4=8

Answer the following questions briefly :

(a) শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ডিজিটেল সাক্ষৰতা কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?
Why is digital fluency important in
education?

(b) চফটকপি আউটপুট কি কি? উদাহৰণ দিয়া।
What are softcopy outputs? Give
example.

(c) তলত দিয়া কম্পিউটাৰৰ মেম'ৰিৰ এককসমূহক আকাৰৰ
ক্ৰমত বৰ্ধিত ক্ৰমত সজোৱা :
Arrange the following units of computer
memory in increasing order of their
sizes :

Nibble, Terabyte, Zettabyte,
Gigabyte, Yottabyte, Bit

(d) চাইবাৰবুলিং কি?
What is cyberbullying?

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 3×3=9

Answer the following questions :

(a) ডিজিটেলভাৱে সাক্ষৰ হ'বলৈ প্ৰয়োজনীয় বিভিন্ন দক্ষতা
ব্যাখ্যা কৰা।

Explain various skills necessary to be
digitally fluent.

P25/631

(Turn Over)

- (b) ডিজিটেল কম্পিউটাৰৰ এটা ব্লক ডায়াগ্রাম আঁকা।
প্রতিটো উপাদানৰ কাম লিখা।

Draw the block diagram for a digital computer. Write the function of each component.

- (c) ডিজিটেল সামাজিক মাধ্যমৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক
প্রভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the positive and negative impacts of digital social media.

3 SEM FYUGP GECECO3

2 0 2 4

(December)

ECONOMICS

(Generic Elective Course)

Paper : GECECO3

(Basic Development Economics)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×4=4

Answer the following as directed :

- (a) অৰ্থনৈতিক বিকাশ বুলিলে কি বুজাব বিচাৰিছে?

What do you mean by economic growth?

- (b) বস্তুগত গুণমান জীৱন সূচক (PQLI)ৰ নিৰ্দেশকসমূহৰ
উল্লেখ কৰা।

Mention the indicators of Physical
Quality of Life Index (PQLI).

- (c) মানৱ উন্নয়ন সূচক (HDI)ত তলৰ কোনটো মাত্ৰা
মানৱ বিকাশ জুখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা মাত্ৰাসমূহৰ ভিতৰত
এটা নহয়?

In the Human Development Index (HDI), which of the following is not one of the dimensions used to measure human development?

- (i) শিক্ষা
Education
- (ii) স্বাস্থ্য
Health
- (iii) আয়
Income
- (iv) পৰিৱেশৰ বহনক্ষমতা
Environmental sustainability
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (d) আমদানি প্রতিস্থাপন উদ্যোগীকৰণৰ অর্থ কি ?
What is the meaning of import substitution industrialization?

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following :

- (a) সুসম অর্থনৈতিক বৃদ্ধি
Balanced economic growth
- (b) মানব উন্নয়ন সূচকাংক (HDI)
Human Development Index (HDI)
- (c) বহনক্ষম উন্নয়ন
Sustainable development
- (d) অর্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ ইঞ্জিন হিচাপে বাণিজ্য
Trade as engine of growth
- (e) জলবায়ু পৰিৱৰ্তন
Climate change

3. (a) অর্থনৈতিক বৃদ্ধি আৰু অর্থনৈতিক বিকাশৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰা। অনগ্রসৰতা আৰু গাঁথনিগত পৰিৱৰ্তনৰ বৈশিষ্ট্য কি কি ? $5+5=10$

Distinguish between economic growth and economic development. What are the features of underdevelopment and structural change?

অথবা / Or

- (b) অর্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ হেৰ'ড-ড'মাৰ আৰ্হিৰ বৰ্ণনা কৰা। দীৰ্ঘম্যাদী অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ ব্যাখ্যাত এই আৰ্হিৰ সীমাবদ্ধতা কি কি ? $8+2=10$

Describe Harrod-Domar model of economic growth. What are the limitations of this model in explaining long-term economic development?

4. (a) মূলধনৰ সংজ্ঞা দিয়া। এখন দেশৰ অর্থনৈতিক বিকাশত পুঁজি আৰু প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। $2+8=10$

Define capital. Discuss the role of capital and technology in the economic development of a country.

অথবা / Or

- (b) জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু অর্থনৈতিক বিকাশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বিশ্লেষণ কৰা। জনসংখ্যা কেনেকৈ অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ ইতিবাচক কাৰক হ'ব পাৰে ? $6+4=10$

Analyze the relationship between population growth and economic development. How can population be a positive factor of economic development?

5. (a) মানৱ বিকাশৰ প্ৰেক্ষাপটত অমৰ্ত্য সেনৰ সামৰ্থ্য আৰু কাৰ্যকাৰিতাৰ ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10

Discuss Amartya Sen's concepts of capabilities and functionings in the context of human development.

অথবা / Or

- (b) মানৱ বিকাশ বুলিলে আপুনি কি বুজা? মানৱ বিকাশ নিৰ্ণয়ৰ বাবে কাৰকসমূহ কি কি? অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত মানৱ উন্নয়নৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

2+4+4=10

What do you mean by human development? What are the factors for determining human development? Discuss the role of human development in economic development.

6. (a) বাণিজ্যিক বিনিময় হাবৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰিবিচ-চিংগাৰ প্ৰকল্পৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

Define terms of trade. Critically explain Prebisch-Singer hypothesis.

অথবা / Or

- (b) বিশ্বায়ন বুলিলে কি বুজা? বিশ্বায়নৰ ঐতিহাসিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে বিশ্বায়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বিশ্বায়নৰ প্ৰধান প্ৰত্যাহ্বানসমূহ কি কি? 2+4+4=10

What do you mean by globalization? Discuss globalization in historical perspective of globalization. What are the major challenges of globalization?

3 SEM FYUGP GECPS3

2 0 2 4

(December)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective Course)

Paper : GECPS3

(Public Policy in India)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :
1×8=8

Answer/Choose the correct answer from the
following :

- (a) ডিম্বক, থমাছ আৰ. ডই আৰু বিচাৰ্ড বোজেৰ মাজত
কোনো ৰাজহুৱা নীতিৰ সংজ্ঞা তলত দিয়া ধৰণে দিছিল?
“ৰাজহুৱা নীতি হ’ল যি কোনো সময়ত বা স্থানত সিদ্ধান্ত

লোৱা যি কোনো বিশেষ সমস্যাৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ কি উদ্দেশ্য আৰু বস্তুনিষ্ঠ ব্যৱস্থা বাছি ল'ব লাগে।”

Among Dimock, Thomas R. Dye and Richard Rose, who defined public policy in the following manner? “Public policy as deciding at any time or place what objectives and substantive measures should be choosen in order to deal with a particular problem.”

- (b) নীতি বিজ্ঞানৰ ধাৰণাটো প্ৰথমবাৰৰ বাবে ১৯৫০/১৯৫১/১৯৫২ চনত হেৰল্ড লাছৱেল প্ৰণয়ন কৰিছিল।

The concept of ‘policy science’ was first formulated by Harold Lasswell in the year 1950/1951/1952.

- (c) ভাৰত চৰকাৰে কোন চনত নেচনেল বেংক ফৰ এগ্ৰিকালচাৰ এণ্ড ৰুৰেল ডেভেলপমেণ্ট (NABARD) গঠন কৰিছিল? (১৯৮০/১৯৮১/১৯৮২)

In which year, the Government of India formed the National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD)? (1980/1981/1982)

- (d) নিটি আয়োগৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of NITI Aayog.

- (e) আই. বি. আৰ. ডি.ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of IBRD.

- (f) কোন চনত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধি গঠন কৰা হৈছিল?
(১৯৪৩/১৯৪৪/১৯৪৫)

In which year was the International Monetary Fund formed?
(1943/1944/1945)

- (g) ভাৰত চৰকাৰে কোনটো বছৰত গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ মহিলা আৰু শিশুৰ উন্নয়ন (DWCR) প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?
(১৯৭৯/১৯৮০/১৯৮১)

In which year, the Government of India had introduced the Development of Women and Children in Rural Areas (DWCR)?
(1979/1980/1981)

(h) MGNREGAৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

Mention one objective of MGNREGA.

2. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 150 words each) :

3×4=12

(a) ৰাজহুৱা নীতিৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the nature of public policy.

(b) সামূহিক উন্নয়ন কাৰ্যসূচীৰ চাৰিটা মূল উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

Mention four basic objectives of community development programme.

(c) অনুন্নত দেশসমূহৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ বাবে বিশ্ব বেংকৰ চাৰিটা ডাঙৰ পদক্ষেপৰ কথা উল্লেখ কৰা।

Mention four major initiatives of the World Bank for the economic development of the underdeveloped countries.

(d) ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ ওপৰত অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the impact of economic liberalization on Indian Economy.

3. 'ৰাজহুৱা নীতি' কি? ৰাজহুৱা নীতিৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2+8=10

What do you understand by the term 'public policy'? Discuss the basic characteristics of public policy.

অথবা / Or

ৰাজহুৱা নীতিৰ বিভিন্ন আৰ্হিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10

Discuss the various models of public policy.

4. ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশনাত্মক নীতি (DPSP)ৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি ভাৰত চৰকাৰে প্ৰণয়ন কৰা বিভিন্ন ৰাজহুৱা নীতিৰ চমু বিৱৰণ দিয়া।

10

Give a brief account of the various public policies which were formulated by the Government of India as per the directives of the Directive Principles of State Policy (DPSP).

(6)

অথবা / Or

খাদ্য সুৰক্ষাৰ অধিকাৰ আইন ২০১৩ৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the major provisions of the Right to Food Security Act 2013.

5. বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থা (WTO)ৰ গঠন আৰু কাৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10

Discuss the formation and functions of the World Trade Organization (WTO).

অথবা / Or

ভাৰতত জন-আন্দোলন আৰু ৰাজহুৱা নীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

Discuss the relation between people's movement and public policy in India.

6. ভাৰতত ৰাজহুৱা নীতি নিৰ্ধাৰণৰ কৌশলসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10

Discuss the techniques of public policy making in India.

(7)

অথবা / Or

উন্নয়নশীল দেশ হিচাপে ভাৰতত ৰাজহুৱা নীতি নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত চৰকাৰে সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10

Discuss the challenges faced by the Government of India in public policy making in India as a developing country.

2 0 2 4

(December)

HISTORY

(Generic Elective Course)

Paper : GECHIS3

(Introduction to Indian Freedom Struggle)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দত বা এটা বাক্যত
দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions in *one* word
or in *one* sentence each :

- (a) বংগ বিভাজনৰ সময়ত ভাৰতৰ গৱৰ্ণৰ-জেনেৰেল কোন
আছিল ?

Who was the Governor-General of India
at the time of the Partition of Bengal?

- (b) কোনে ভাৰতত ডাক আৰু টেলিগ্ৰাফ ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন
কৰিছিল ?

Who introduced postal and telegraph
system in India?

(c) হ'মকল আন্দোলন কোনে আৰম্ভ কৰিছিল ?

Who started the Home Rule Movement?

(d) ভাৰতৰ জাতীয় কংগ্ৰেছৰ সভাপতি হিচাপে তিনিবাৰকৈ নিৰ্বাচিত হোৱা ব্যক্তিজনৰ নাম লিখা।

Write the name of the leader who was elected for three terms as a President of the Indian National Congress.

(e) কোনখন আইনে ব্ৰহ্মদেশক ভাৰতৰ পৰা পৃথক কৰিছিল ?

Which Act separated Burma from India?

(f) ভাৰতৰ স্বাধীনতা আইন ব্ৰিটিছ সংসদে কেতিয়া গ্ৰহণ কৰিছিল ?

When was the Indian Independence Act passed by the British Parliament?

2. তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) :

5×2=10

Write short notes on the following (any two) :

(a) স্বদেশী আন্দোলন / Swadeshi Movement

(b) চম্পাৰণ সত্যগ্ৰহ / Champaran Satyagraha

(c) মুছলিম লীগ / Muslim League

(d) গ্ৰুপিং পদ্ধতি / Grouping System

3. ১৮৫৭ চনৰ বিদ্রোহৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহৰ ওপৰত এক টোকা প্ৰস্তুত কৰা। 11

Prepare a note on the causes and consequences of the Revolt of 1857.

অথবা / Or

ভাৰতত জাতীয় চেতনাৰ উদ্বেগৰ কাৰণসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

Analyze the causes that led to the rise of national consciousness in India.

4. অসহযোগ আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা। 11

Write briefly about the programmes of the Non-Cooperation Movement.

অথবা / Or

ঔপনিবেশিক ভাৰতত গড় লৈ উঠা কৃষক আন্দোলনৰ বিষয়ে লিখা।

Write about the Peasant Movements in colonial India.

5. দ্বি-জাতি তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা ? ই ভাৰতৰ স্বাধীনতাত কেনে প্ৰভাৱ পেলাইছিল ? 4+7=11

What is the two-nation theory? What was its impact on India's Independence?

অথবা / Or

ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ ওপৰত এক টোকা প্ৰস্তুত কৰা। 11
Prepare a note on the Quit India Movement.

6. আজাদ হিন্দ ফৌজৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। 11
Write, in brief, about the Indian National Army.

অথবা / Or

কেবিনেট মিশ্বনৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।
Narrate briefly about the Cabinet Mission.

Total No. of Printed Pages—7

3 SEM FYUGP GECEDN3 (A/B)

2 0 2 4

(December)

EDUCATION

(Generic Elective Course)

Paper : GECEDN3

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GECEDN3A

**(Education for the Socio-Economically
Disadvantaged Groups)**

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) আমাৰ সমাজৰ সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে পিছপৰা
শ্ৰেণী কাক বোলে ?

Who are called socially and
economically disadvantaged section of
our society?

(b) শিকন অক্ষমতা মানে কি ?

What is learning disabilities?

(c) বহনক্ষম উন্নয়ন মানে কি?

What is sustainable development?

(d) সামাজিক ন্যায্যতা কাক বোলে?

What is social equity?

(e) শ্রবণ বৈকল্যৰ এটা প্রধান কারণ উল্লেখ কৰা।

Mention one main cause of hearing impairment.

(f) ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাখণ্ডত ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তি বৃদ্ধিকৰণৰ এটা উপায় উল্লেখ কৰা।

Mention one measure to increase enrolment of girl child at secondary level in India.

2. প্রজিত শ্রমিকসকলৰ সন্তানৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত থকা তিনিটা বাধাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

3

Discuss, in brief, three barriers of education for children of migrant communities.

3. আৰ্থ-সামাজিকভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় সংবিধানত নিহিত থকা তিনিটা ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে লিখা।

3

Write three constitutional provisions of education for socio-economically disadvantaged groups in India.

4. অপান্তৰিত লিংগৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সমুখীন হোৱা তিনিটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

3

Mention three problems of education of transgender in India.

5. ভাৰতবৰ্ষত দৃষ্টি বাধাগ্ৰস্ত শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা পোৱা তিনিটা সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

3

Write three barriers of education of visually impaired students in India.

6. ভাৰতৰ অনুসূচিত জনজাতি লোকসকলৰ শিক্ষাৰ সমস্যাবোৰ আৰু ইয়াৰ সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4+4=8

Discuss the problems of education of ST people in India and suggest measures to overcome those problems.

7. কিদৰে এজন শিক্ষকে ভাৰতৰ সংখ্যালঘুসকলৰ শৈক্ষিক বিকাশৰ বাবে সহায় কৰিব পাৰে, আলোচনা কৰা।

7

Discuss how a teacher can help in the educational development of the minority people in India.

8. আমাৰ সমাজৰ পৰা কেনেকৈ শিশু সৰবৰাহৰ সমস্যা নিৰ্মূল কৰিব পাৰি, আলোচনা কৰা।

10

Discuss how the problem of child trafficking can be reduced from our society.

9. অন্তৰ্ভুক্তি শিক্ষা কি? বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 4+6=10

What is inclusive education? Write its significance in present-day education.

10. বিদ্যালয় ত্যাগৰ লগত সংগতি ৰাখি ভাৰতবৰ্ষত ছোৱালী শিক্ষাৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে লিখা। 7

Discuss the current status of education of women in India with reference to dropout.

Paper : GECEDN3B

(Guidance and Counselling)

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following in brief :

- (a) নিৰ্দেশনাৰ এটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

Mention one objective of guidance.

- (b) শৈক্ষিক নিৰ্দেশনা বুলিলে কি বুজায়?

What is meant by educational guidance?

- (c) পৰামৰ্শদানৰ এটা নীতি লিখা।

Write one principle of counselling.

- (d) উত্তম পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Write one characteristic of good counselling process.

- (e) নিৰ্দেশনাত ব্যৱহৃত অ-পৰীক্ষণভিত্তিক সঁজুলি এটাৰ নাম লিখা।

Name one non-testing device used in guidance.

- (f) ভাৰতবৰ্ষত নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান কাৰ্যসূচীৰ এটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

Mention one challenge of guidance and counselling programme in India.

2. চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

3×4=12

Answer in short :

(a) শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ তিনিটা কাৰ্য আলোচনা কৰা।

Discuss three functions of educational guidance.

(b) এজন ভাল পৰামৰ্শদাতাৰ তিনিটা গুণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss three qualities of a good counsellor.

(c) নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ সঁজুলি হিচাপে সাক্ষাৎকাৰৰ তিনিটা সুবিধাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss three advantages of interview as a device of guidance and counselling.

(d) বিদ্যালয়ত শ্ৰৱণ বৈকল্য শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে অনুষ্ঠিত নিৰ্দেশনা সেৱাৰ গুৰুত্ব চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Discuss, in brief, the importance of organizing guidance programme at school for hearing impaired students.

3. নিৰ্দেশনাৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে লিখা। নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5+5=10

Write the scope of guidance. Discuss the relationship between guidance and counselling.

4. মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ ক্ষেত্ৰত পৰামৰ্শদাতা আৰু শিক্ষকসকলৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5+5=10

Discuss the role of counsellors and teachers in guidance and counselling of secondary school students.

5. দলীয় নিৰ্দেশনা বুলিলে কি বুজায়? ইয়াৰ চাৰিটা কৌশলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3+8=11

What is meant by group guidance? Discuss its four techniques.

6. নিৰ্দেশনা সেৱা বুলিলে কি বুজায়? এখন বিদ্যালয়ত নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান সেৱাৰ সংগঠনৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

3+8=11

What is meant by guidance services? Discuss the principles of organization of guidance and counselling services in a school.
